

EESTI TURISM 2008

Sissetulev turism

Kui 2007.aastal sissetulev turism vähenes, siseturism aga kasvas, siis 2008.a. näitas vastupidist trendi. **Sissetuleva turismi tulemused olid Eestis mõnevõrra paremad kui paljudes Euroopa riikides, kus kogu II poolaasta jooksul turistide arv majanduslangusest tulenevalt vähenes. 2008.a. ööbis Eesti majutusettevõtetes 1,43 milj. välis turisti (+53 000 ehk +3,8% võrreldes eelneva aastaga). Välisküllastajate ööbimised (veedetud ööd) majutusettevõtetes kasvasid turistide arvust tagasihoidlikumalt – vaid 0,6%, eelkõige tulenevalt ööbimiste jätkuvast vähenemisest spaades ja sanatooriumides.**

Kasvasid välis turistide ööbimised puhkuse reisidel (+6%) ja konverentsireisidel (+18%), vähenesid aga muudel tööreisidel (-2%) ning eriti muudel eesmärkidel tehtud reisidel (-14%) (tulenevalt eelkõige ravireisijate arvu jätkuvast vähenemisest sanatooriumides).

Turismi kasv tulenes mitmetest teguritest. I kvartali tulemusi mõjutas positiivselt see, et tänu soojale talvele oli kiirlaevade hooaeg umbes 1,5 kuud pikem kui eelneval talvel, lisaks oli tänavu esimest talve käigus ka Tallinki aastaringselt sõitev kiirlaev; mais-juunis andsid täiendava impulsi **Soome** turistide saabumistele Tallinki ja Viking Line'i uued suured kiirlaevad. Eesti liitumine Schengeniga suurendas turistide arvu **Venemaal** – nende arv suurenes märkimisväärselt mitte ainult 2007.aastaga võrreldes, vaid ka languse-eelse 2006.aastaga võrreldes. **Saksamaa** turistide arvu kasvule aitas kaasa lennuühenduste lisandumine aasta alguses (aasta lõpus aga lennuühenduste arv taas vähenes ja seetõttu hakkas ka Saksamaa turistide arv aasta viimastel kuudel vähenema). Turistide arvu suurendamisele (eriti madalhooajal) aitasid kaasa ka hotellide aktiivsemad turundustegevused ja pakkumised tulenevalt tihenunud konkurentsist hotelliturul (kõige rohkem suurenes pakkumine Tallinnas, kus 2007.a. lõpuks oli 2006.a. lõpuga võrreldes hotellikohtade arv kasvanud 21%).

2008.a. välis turismi kasv tulenes eelkõige Soome, Venemaa, Saksamaa, Läti ja Leedu turistide arvu kasvust. Vähenes aga Rootsi, Norra ja Suurbritannia turistide arv. **Soome** turistide arv, mis kolmel eelneval aastal vähenes, kasvas 2008.a. 3%. Soome turistide arvu kasvu soodustas varasemast pikem kiirlaevade hooaeg tänu soojale talvele, ning uute kiirete laevade liiniletulek. Neljandat aastat järjest jätkus aga soomlaste ööbimiste arvu vähenemine spaades, millest tulenevalt vähenes nende poolt majutusettevõtetes veedetud ööde arv kokku 0,7% võrra. Sellele viitab osaliselt ka Soome Statistikaameti soomlaste välisreiside uuring, mis näitab, et 2008.a. jaanuarist septembrini kasvas soomlaste tööreiside ning 1-3 ööbimisega puhkuse reiside arv Eestisse, kuid vähenes pikemate (4 või rohkema ööbimisega) puhkuse reiside arv. Põhiliselt kasvas Soome turistide ja nende ööbimiste arv 2008.a. Tallinnas (peale langust nii 2006. kui ka 2007.aastal). Jätkus aga langus Pärnus, kus Soome turistide ööbimised on vähenenud igal aastal juba 2005.aastast alates.

Venemaa turistide arv, mis 2007.a. aprillist detsembrini tunduvalt vähenes, hakkas taastuma alates 2007/2008 aastavahetusest, peale Eesti liitumist Schengeniga. Kaasa aitas ka Venemaa elanike välisreiside tugeva kasvutrendi jätkumine. Eestis majutatud Venemaa turistide arv kasvas juba I kvartalis, mis on väga hea tulemus, arvestades 2007.a. I kvartali kõrget baastaset. Märkimisväärselt suurem oli kasv aga alates II kvartalist, kusjuures nende arv kasvas tunduvalt mitte ainult võrreldes 2007.aastaga, vaid ka languse-eelse 2006.aastaga.

erandiks oli vaid detsember, kui Venemaa turistide arv kasvas 2007.aastaga võrreldes märkimisväärse 31% võrra, kuid jäi siiski 7% alla 2006.a. detsembri tasemele. Valdavalt tulenes kasv 2008.aastal Venemaa turistide lisandumisest suurima osatähtsusega piirkonnas Tallinnas. Venemaa turiste ja nende ööbimisi lisandus märkimisväärselt ka Ida-Virumaal; väikese osatähtsusega regioonidest ka Pärnus, Valgamaal ja Tartus.

2008.a. kasvas jätkuvalt juba kolmel eelneval aastal märkimisväärselt kasvu näidanud **Leedu** turistide ja nende ööbimiste arv. Leedu turistide ööbimiste märkimisväärne kasv viimasel kolmel aastal on valdavalt seotud Tallinna populaarsuse kasvuga. Aasta-aastalt on lisandunud nende ööbimisi ka Saare maakonnas, mille osatähtsus võrreldes Tallinnaga on aga suhteliselt väike.

2008.a. I poolaastal jätkus ka **Läti** turistide ja nende ööbimiste kasv Eestis, kuid alates juulist on nende arv mõnevõrra vähenenud. Põhjuseks võib olla Läti halvenenud majandusolukord. 2008.a. jäi Läti turistide arv Tallinnas 2007.a. tasemele (kasv vaid 0,6%), kuid tulenevalt lühemast viibimise kestusest vähenes nende ööbimiste arv Tallinnas -10%. Samas jätkus Läti turistide ööbimiste kasv Pärnus ja Saare maakonnas; ööbimisi lisandus ka Tartus, kus nende arv 2007.a. veidi vähenes.

Saksamaa turistide arv, mis kahel eelneval aastal vähenes, hakkas 2008.a. uuesti kasvama (+6%). Kasvule aitas ilmselt kaasa tihenunud lennuühendus: Tallinna-Hamburgi lennuliini oli käigus ka 2007/08 talvehooajal (erinevalt 2006/06 talvehooajast), ning 2008.a. kevadest lisandus lennuühendus Müncheniga. Valdavalt kasvas Saksamaa turistide ja nende ööbimiste arv Tallinnas, kus see kahel eelmisel aastal ka kõige rohkem vähenes. Kuna alates 2008.a. novembrist lennuühendus Saksamaaga tunduvalt hõrenes, vähenes nende arv aasta kahel viimasel kuul 17% (2007.a. samade kuudega võrreldes). Aasta kogutulemust mõjutas see siiski väga vähe, kuna valdav osa sakslasi reisib Eestisse suvehooajal.

Väiksema osatähtsusega turgudest võiks ära märkida turistide arvu väikest kasvu Lõuna-Euroopast: **Prantsusmaalt, Hispaaniast ja Itaaliast.**

Suurema osatähtsusega välisurgudest vähenes Rootsi, Norra ja Suurbritannia turistide arv. Rootsist ja Suurbritanniast vähenes turistide arv juba paaril eelmisel aastal, mis viitab Eesti konkurentsipositsiooni üldisele nõrkusele mõlemas riigis (eelkõige Eesti kui reisisihi tuntuse ja atraktiivsuse, aga ka hinnataseme ja transpordiühenduste osas). Lisaks ilmnis **Suurbritannia** puhul juba eelmisel aastal huvi vähenemine lisapuhkusereiside (lühireiside) vastu – Eesti, nagu mitmed teisedki Ida-Euroopa riigid, on seal eelkõige sellise lühikese nädalalõpureisi sihtkoht. Ka **Rootsi** turistide arvu on mõjutanud mitmed tegurid. Rootslaste huvi langust Eesti vastu võib osaliselt seletada hindade tõusuga Eestis, kuna suur osa Eestisse reisivatest rootslastest on traditsiooniliselt olnud need, keda on siia reisima motiveerinud Rootsi võrreldes madalamad hinnad. Teise tegurina võib nimetada Läti konkurentsipositsiooni mõningast tugevnemist tänu Rootsi ja Läti vaheliste laeva- ja odavlennuühenduste lisandumisele eelmistel aastatel. Kuigi Eestis ööbib endiselt tunduvalt rohkem Rootsi turiste kui Lätis, on vahe viimastel aastatel järjest vähenenud, kuna Eestis on Rootsi turistide arv juba kolmandat aastat järjest vähenenud, Lätis aga aasta-aastalt kasvanud. Rootslaste puhul peaks siiski veel ära märkima, et Eesti ametlik statistika võimaldab jälgida vaid majutustevõtetes ööbinud Rootsi turistide arvu, kuid statistika puudub ühepäevaküllastajate kohta. Tallinn-Stockholmi laevaliini reisijate statistika viitab sellele, et rootslased võisid ööbimisega reise osaliselt asendada ühepäevareisidega (ehk kruiisidega, mille jooksul ööbiti laevas). Rootsi turistide ja nende ööbimiste arv vähenes nii spaades kui ka

muudes majutustevõtetes. Nii 2007. kui ka 2008.aastal vähenes nende arv valdavalt Tallinnas, Pärnus ja Harjumaal.

Norrast pärit turistide arv kasvas eelnevatel aastatel kiiresti ja alles 2007.a. IV kvartal näitas esimesi languse märke. Langus on tuntavamalt jätkunud kogu 2008.a. jooksul (majutatute arv vähenes -16%, ööbimiste arv -15%). Nõudlus on vähenenud kahte tüüpi reise arvelt: Tallinna lühipuhkused ja spaareisid. Kui eelnevate aastate kiire kasv tulenes lendude lisandumisest Tallinna ja Oslo vahel, siis 2007.-2008. aastal pole lende enam lisandunud. Teiseks on aasta-aastalt paranenud Läti konkurentsipositsioon Norra turistide silmis tulenevalt lennuühenduste lisandumisest Läti ja Norra vahel (näiteks Tallinna on otselennud vaid Oslost, kuid Riiga viiest Norra linnast). 2008.aasta jaanuarist septembrini Norra turistide arv Eestis vähenes (-16%), kuid Lätis jätkuvalt kasvas (+8%). 2008.a. jaanuarist septembrini ööbis Läti majutustevõtetes 47438 ja Eesti majutustevõtetes 36485 Norra turisti, samas kui veel 2006.a. ööbis Norra turiste Eestis rohkem kui Lätis. EASi poolt 2007.a. tellitud Norra reisifirmade küsitlus näitas muuhulgas, et paljude Norra elanike silmis paistavad kõik kolm Balti riiki enam-vähem ühesugused sihtkohad ja seetõttu tehakse reisiotsus ühe Balti riigi kasuks tihti kas soodsama pakkumise või mugavama lennuühenduse järgi. Lisaks suurima osatähtsusega piirkonnale Tallinnale, kus toimus absoluutarvudes suurim langus, vähenes Norra turistide ja nende ööbimiste arv ka Ida-Virumaal ja Pärnus. Samas kasvas Norra turistide ööbimiste arv Tartus.

Siseturism

Peale märkimisväärset kasvu eelmistel aastatel kasvas siseturism 2008.a. esimesel viiel kuul tagasihoidlikult, alates juunist aga hakkas vähenema. Kasvu aeglustumine aasta alguses oli ootuspärane, kuna võis eeldada, et paari eelmise aasta kiire kasv ei saa pikemat aega järjest jätkuda. II kvartalist alates hakkasid mõju avaldama teated halvenenud majandusolukorrast.

2008.a. ööbis Eesti majutustevõtetes 944 325 siseturisti ehk 1,9% vähem kui 2007.a.. Siseturistide poolt majutustevõtetes veedetud ööde arv aga vähenes 5% võrra, kuna nii puhkuse- kui ka tööreisid olid veidi lühemad kui 2007.a. Spaades ja sanatooriumides oli langus mõnevõrra suurem kui muudes majutustevõtetes.

Valdavalt vähenesid siseturistide ööbimised tööga seotud reisel. Ööbimised puhkusereisidel vähenesid juunist septembrini, milleks võis lisaks majanduse olukorrale põhjust anda ka puhkamiseks väheatraktiivne ilm, samuti mitmete reisikorraldajate kevadised väga soodsad pakkumised välisreisidele. Aasta kokkuvõttes kasvasid ööbimised puhkusereisidel siiski 0,8%.

Vaid vähestes piirkondades siseturistide ööbimiste arv kasvas. Kasvuga tõusevad regioonidest esile eelkõige Tartu linn ja maakond. Tulenevalt uute voodikohtade lisandumisest oli märkimisväärne kasv ka Raplamaal. Seevastu Valgamaa oli ainuke maakond, kus siseturistide ööbimised vähenesid teist aastat järjest (tõsi küll, peale märkimisväärset kasvu 2006.aastal). Kui 2007.a. vähenesid Valgamaal ainult siseturistide tööreisid (sh. konverentsireisid), siis 2008.a. vähenesid nii töö- kui ka puhkusereisid.

Eesti turismitulud

Kui 2007.a. Eesti **tulu välisurismist** vähenes, siis 2008.a. turismitulud taas kasvasid, ületades mõnevõrra ka 2006.a. taseme. 2008.a. jaanuarist septembrini oli **Eesti tulu välisurismist**

(turismiteenuste eksport) 13,9 miljardit krooni ehk 11,6% rohkem kui 2007.a. samal ajal. Väliskülastajate kulutused Eestis olid 10,1 mlrd.kr., mis on 10,8% rohkem kui 2007.a., kuid vaid 1,2% rohkem kui 2006.a. samal ajal. Väliskülastajate maksed Eesti laevafirmadele kasvasid nii 2007. kui ka 2008.a. 23%. Samas maksed Eesti lennufirmadele, mis 2007.a. vähenesid 23%, jäid 2008.a. jaanuarist septembrini vaid veidi (-0,7%) alla 2007.a. sama perioodi tasemele.

Statistikaameti andmebaasi järgi pakkusid Eesti majutusettevõtted 2008.a. augustis külastajatele 44 584 voodikohta ehk 9,3% rohkem kui aasta varem. Kuna sise- ja välituristide ööbimiste arv kokku vähenes 2007.aastaga võrreldes 1,5%, vähenes tubade täitumus 2008.a. peaaegu kõigil kuudel. Eesti majutusettevõtete sissetulek majutusteenuste müügist oli 2008.a. 2,256 mlrd.kr., mis on vaid 0,4% ehk 9,7 milj.kr. võrra suurem kui 2007.a. (võrdlus on jooksevhindades).

Turismiteenused Eesti maksebilansis (milj.kr.). Allikas: Eesti Pank.

	I-III kv 2006	I-III kv 2007	I-III kv 2008	muutus arvuliselt		muutuse %	
				2007/06	2008/07	2007/06	2008/07
Reisiteenuste eksport (väliskülastajate kulutused Eestis)	9989	9125	10 110	-863,6	984,5	-8,6%	10,8%
Reisijateveo eksport (väliskülastajate maksed Eesti transpordifirmadele)	3265	3327	3784	62,4	456,5	1,9%	13,7%
Sh. meretransport	1742	2148	2643	406,6	494,6	23%	23%
Sh. õhustransport	1431	1098	1090	-333	-7,9	-23%	-0,7%
Turismiteenuste eksport	13 254	12 452	13 893	-801,2	1441	-6,0%	11,6%

Eesti majutusettevõtete statistika 2004-2008. Allikas: Statistikaamet.

	Majutatud turistid					Muutus võrreldes eelneva aastaga							
	2004	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Kokku	1 922 126	2 072 586	2 259 087	2 343 044	2 377 671	150 460	186 501	83 957	34 627	8%	9%	4%	1,5%
siseturistid	547 712	619 168	831 504	962 721	944 325	71 456	212 336	131 217	-18 396	13%	34%	16%	-1,9%
välituristid	1 374 414	1 453 418	1 427 583	1 380 323	1 433 346	79 004	-25 835	-47 260	53 023	6%	-2%	-3%	3,8%
Soome	843 871	799 139	749 132	707 124	728 181	-44 732	-50 007	-42 008	21 057	-5%	-6%	-6%	3%
Saksamaa	85 643	109 346	90 073	87 109	91 915	23 703	-19 273	-2 964	4 806	28%	-18%	-3%	6%
Rootsi	89 042	108 234	105 939	90 221	86 308	19 192	-2 295	-15 718	-3 913	22%	-2%	-15%	-4%
Venemaa	42 348	53 427	67 201	56 407	82 280	11 079	13 774	-10 794	25 873	26%	26%	-16%	46%
Läti	40 956	51 558	65 559	74 667	79 527	10 602	14 001	9 108	4 860	26%	27%	14%	7%
Norra	35 798	41 273	48 863	55 999	47 240	5 475	7 590	7 136	-8 759	15%	18%	15%	-16%
Suurbrit.	38 903	62 926	61 393	56 113	46 575	24 023	-1 533	-5 280	-9 538	62%	-2%	-9%	-17%
Leedu	20 555	24 703	29 889	35 561	41 396	4 148	5 186	5 672	5 835	20%	21%	19%	16%
Itaalia	25 642	26 712	26 753	24 901	26 280	1 070	41	-1 852	1 379	4%	0%	-7%	6%
Poola	11 301	14 194	14 240	18 555	20 859	2 893	46	4 315	2 304	26%	0%	30%	12%
USA	19 411	19 506	19 856	22 169	19 185	95	350	2 313	-2 984	0%	2%	12%	-13%
Prantsusmaa	15 086	16 921	16 510	17 813	18 522	1 835	-411	1 303	709	12%	-2%	8%	4%
Hispaania	12 177	15 533	15 148	17 454	17 844	3 356	-385	2 306	390	28%	-2%	15%	2%
Taani	13 915	15 407	16 206	14 053	14 281	1 492	799	-2 153	228	11%	5%	-13%	2%
Holland	10 490	12 714	13 688	12 229	12 533	2 224	974	-1 459	304	21%	8%	-11%	2%
Jaapan	7 362	8 066	8 093	6 799	6 862	704	27	-1 294	63	10%	0%	-16%	1%

	Turistide ööbimised (veedetud ööd)					Muutus võrreldes eelneva aastaga							
	2004	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Kokku	3 757 715	4 111 577	4 543 330	4 674 501	4 602 212	353 862	431 753	131 171	-72 289	9%	11%	3%	-1,5%
siseturistid	1 010 909	1 129 118	1 522 963	1 759 045	1 669 550	118 209	393 845	236 082	-89 495	12%	35%	16%	-5,1%
välituristid	2 746 806	2 982 459	3 020 367	2 915 456	2 932 662	235 653	37 908	-104 911	17 206	9%	1%	-3%	0,6%
Soome	1 664 799	1 581 685	1 501 481	1 425 926	1 415 884	-83 114	-80 204	-75 555	-10 042	-5%	-5%	-5%	-0,7%
Saksamaa	163 842	215 892	185 550	177 355	187 665	52 050	-30 342	-8 195	10 310	32%	-14%	-4%	6%
Rootsi	184 871	235 202	236 998	195 748	185 592	50 331	1 796	-41 250	-10 156	27%	1%	-17%	-5%
Venemaa	101 546	138 508	176 862	149 663	198 319	36 962	38 354	-27 199	48 656	36%	28%	-15%	33%
Läti	59 532	74 880	101 300	119 429	123 299	15 348	26 420	18 129	3 870	26%	35%	18%	3%
Norra	81 288	105 432	134 741	148 254	125 683	24 144	29 309	13 513	-22 571	30%	28%	10%	-15%
Suurbrit.	94 843	159 141	155 667	140 230	112 423	64 298	-3 474	-15 437	-27 807	68%	-2%	-10%	-20%
Leedu	32 068	40 925	52 202	61 207	69 555	8 857	11 277	9 005	8 348	28%	28%	17%	14%
Itaalia	52 507	59 553	61 348	60 393	60 692	7 046	1 795	-955	299	13%	3%	-2%	0,5%
Poola	22 681	26 459	31 802	38 274	48 254	3 778	5 343	6 472	9 980	17%	20%	20%	26%
USA	44 492	44 349	49 460	53 599	46 014	-143	5 111	4 139	-7 585	0%	12%	8%	-14%
Prantsusmaa	28 962	33 990	35 817	37 791	38 416	5 028	1 827	1 974	625	17%	5%	6%	2%
Hispaania	21 878	28 634	29 362	35 442	38 510	6 756	728	6 080	3 068	31%	3%	21%	9%
Taani	28 510	32 445	34 358	30 946	31 684	3 935	1 913	-3 412	738	14%	6%	-10%	2%
Holland	21 698	26 095	29 145	26 873	27 662	4 397	3 050	-2 272	789	20%	12%	-8%	3%
Jaapan	14 174	15 350	15 516	12 246	12 143	1 176	166	-3 270	-103	8%	1%	-21%	-0,8%

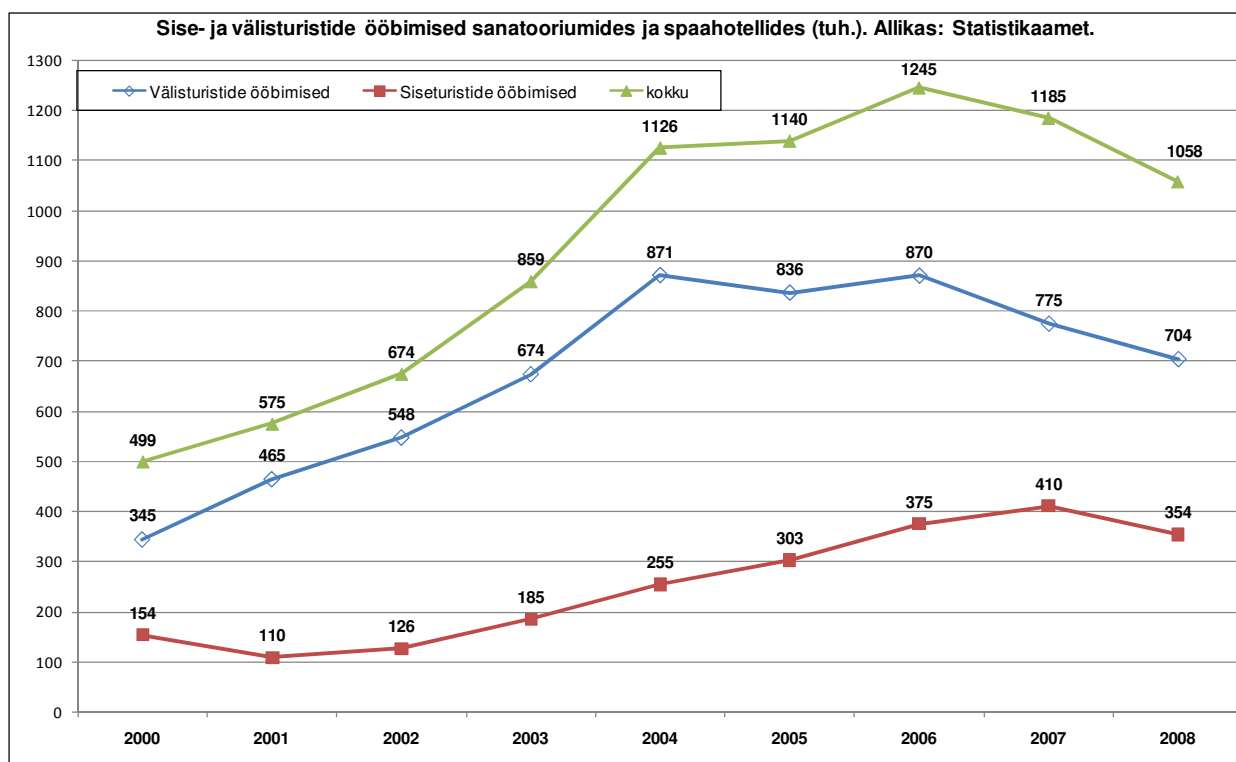
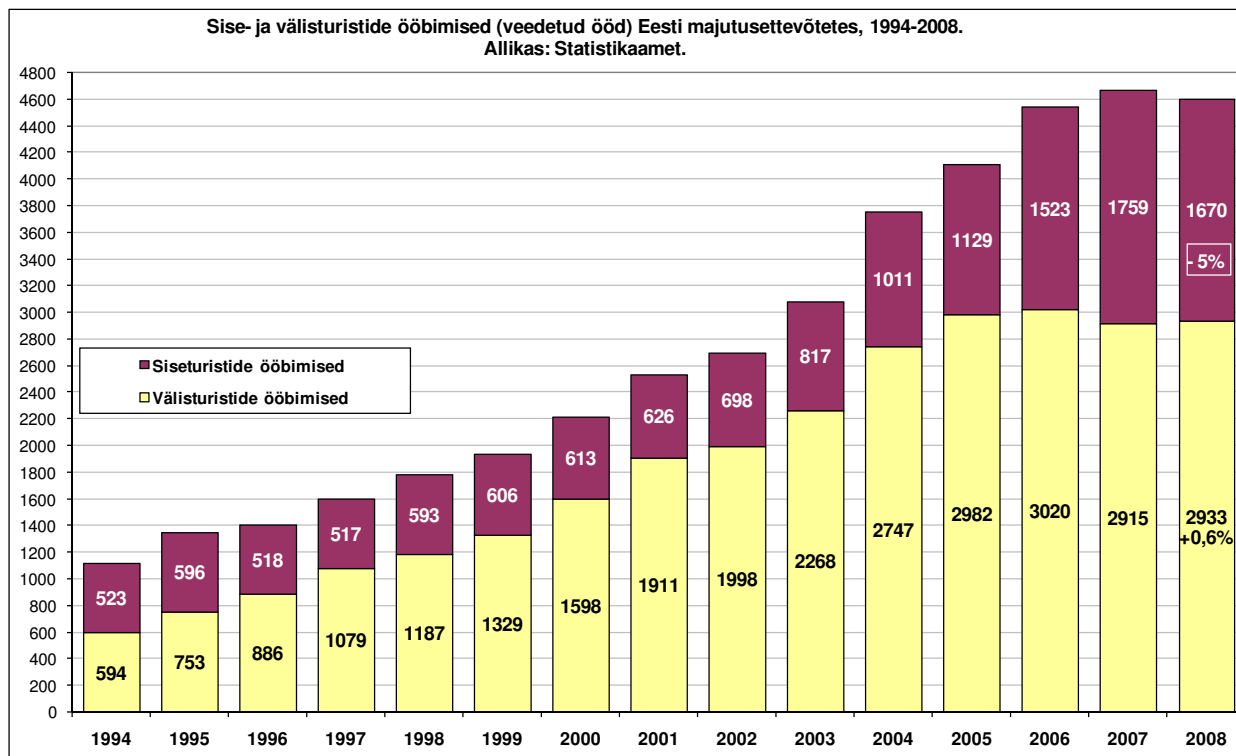

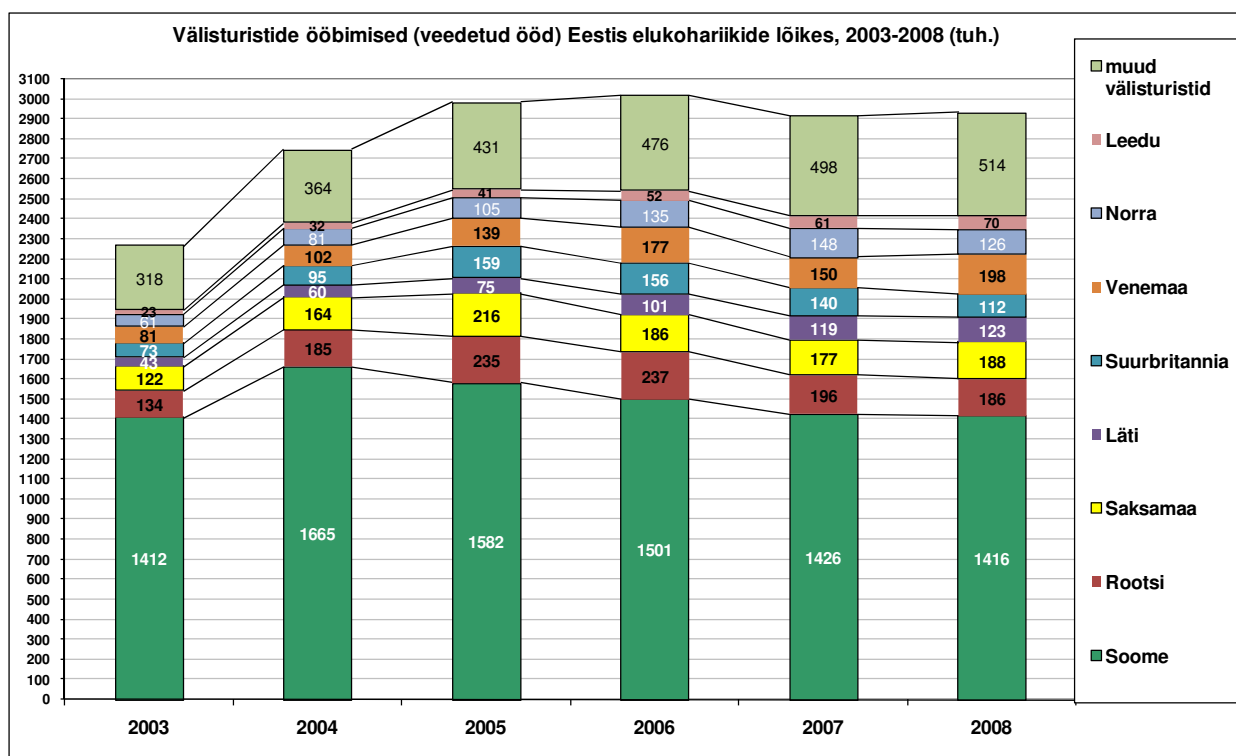
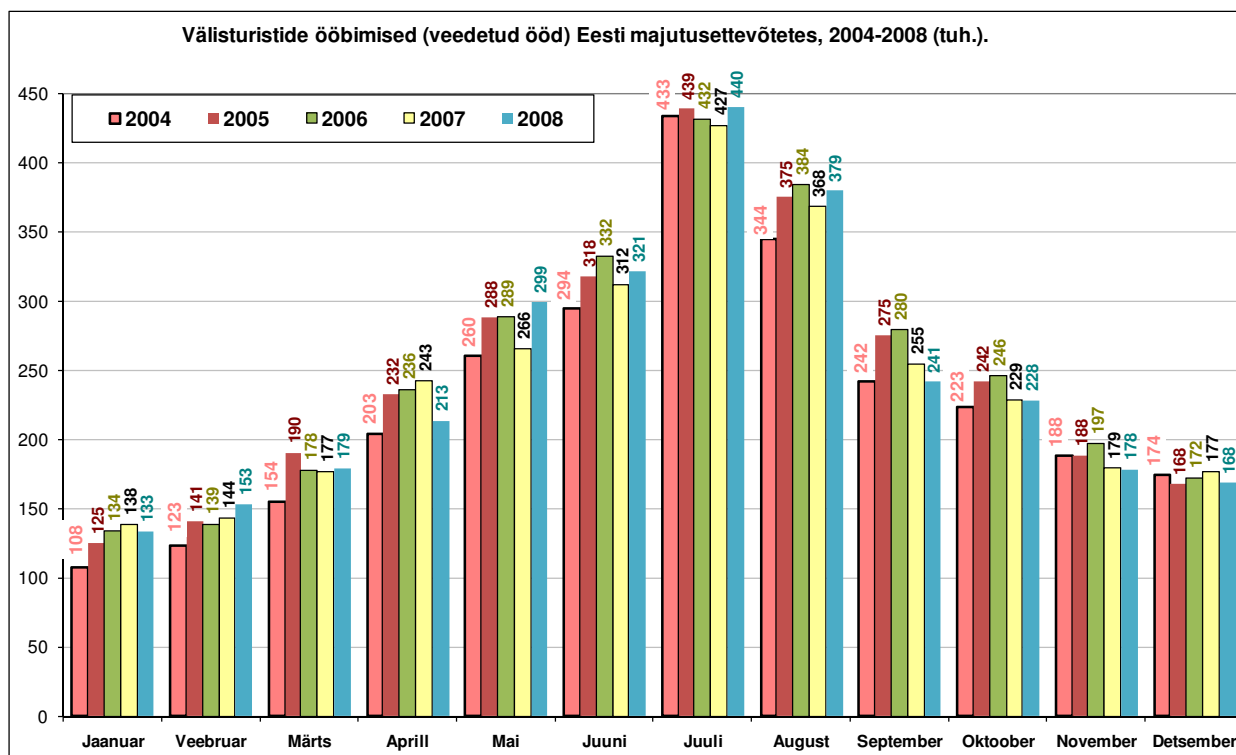
Välis- ja siseturistide ööbimised Eesti majutusettevõtetes piirkonniti. Allikas: Statistikaamet.

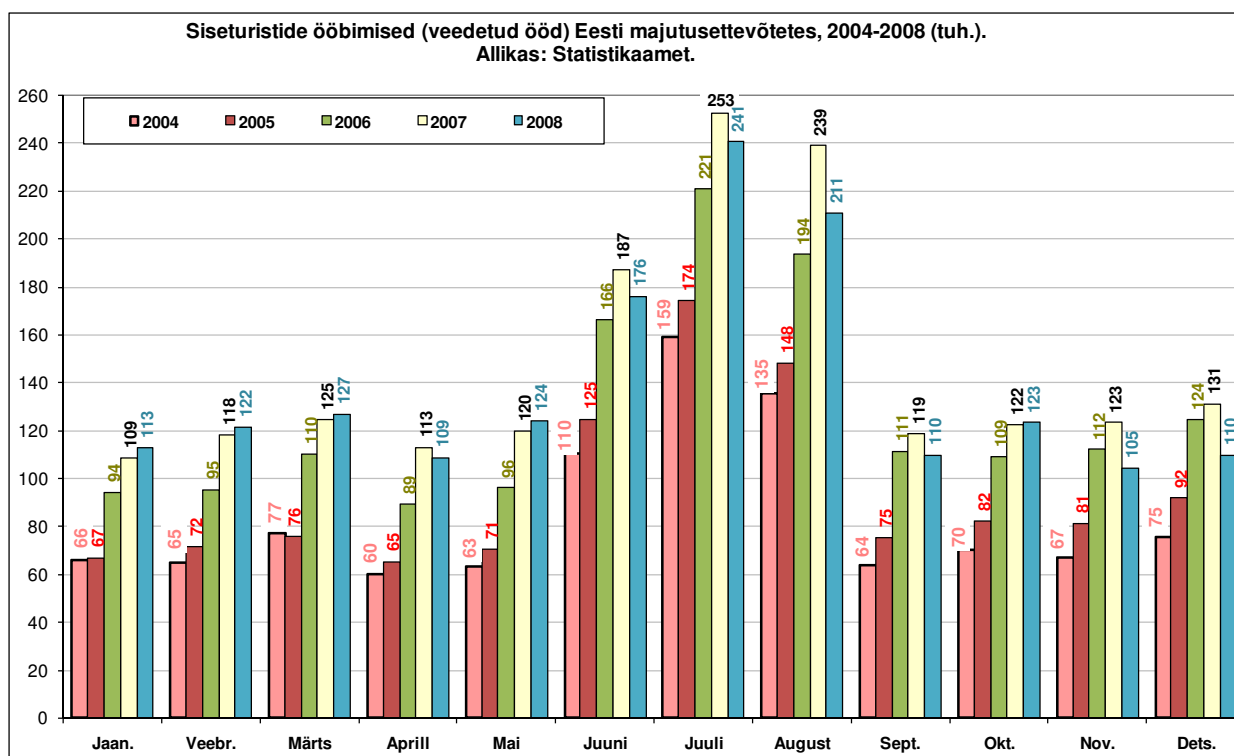
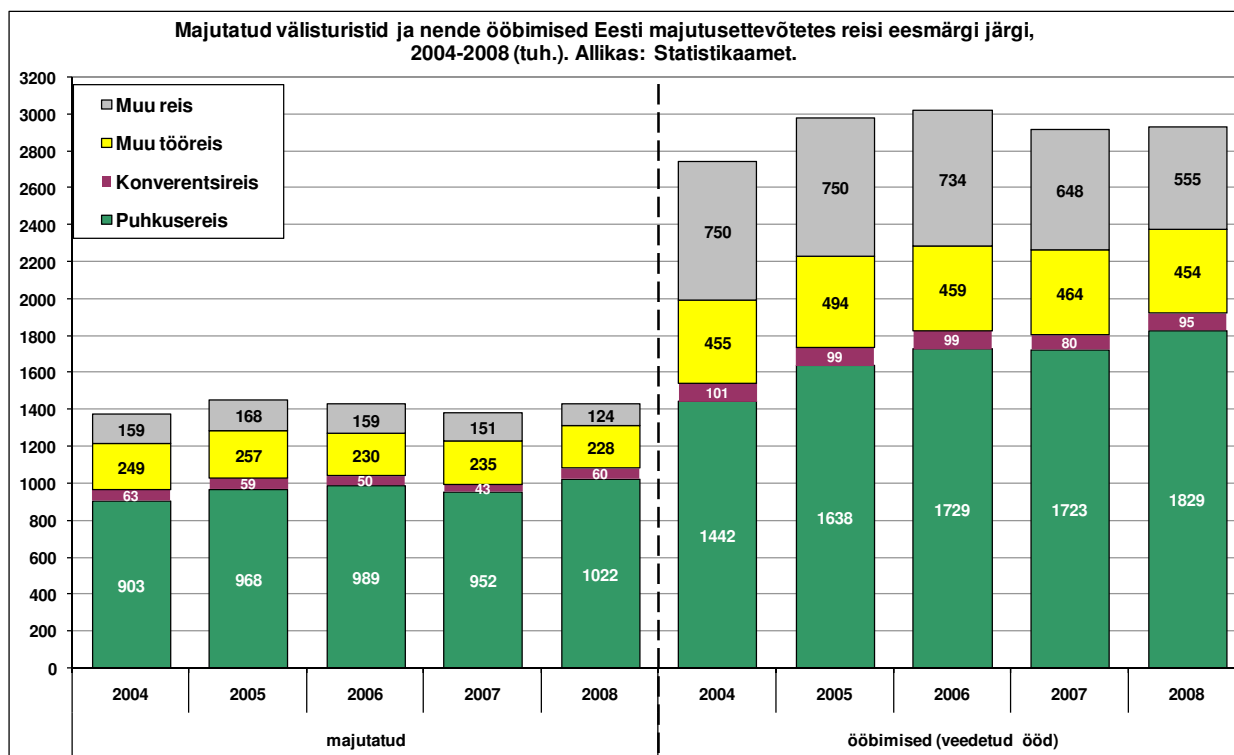
	Välituristide ööbimised (veedetud ööd)			muutus			
	2006	2007	2008	2007/06	2008/07	2007/06	2008/07
Kogu Eesti	3 020 367	2 915 456	2 932 662	-104 911	17 206	-3,5%	0,6%
Tallinn	1 823 878	1 777 574	1 811 987	-46 304	34 413	-2,5%	2%
Pärnu linn	511 997	482 927	429 232	-29 070	-53 695	-6%	-11%
Saare mk	159 437	179 823	182 417	20 386	2 594	13%	1,4%
Tartu linn	113 027	97 220	125 668	-15 807	28 448	-14%	29%
Lääne mk	92 900	89 720	92 348	-3 180	2 628	-3%	3%
Harju mk	100 473	89 024	74 513	-11 449	-14 511	-11%	-16%
Ida-Viru mk	72 100	63 301	74 035	-8 799	10 734	-12%	17%
Valga mk	43 990	42 217	43 958	-1 773	1 741	-4%	4%
Lääne-Viru mk	24 691	21 450	24 966	-3 241	3 516	-13%	16%
Tartu mk	8 383	8 392	15 623	9	7 231	0%	86%
Võru mk	14 585	12 157	12 458	-2 428	301	-17%	2%
Viljandi mk	13 841	13 157	11 982	-684	-1 175	-5%	-9%
Pärnu mk	10 262	9 819	9 375	-443	-444	-4%	-5%
Hiiu mk	10 307	10 052	9 372	-255	-680	-2%	-7%
Põlva mk	7 677	5 471	4 391	-2 206	-1 080	-29%	-20%
Järva mk	6 331	6 230	4 270	-101	-1 960	-2%	-31%
Rapla mk	3 603	3 977	3 192	374	-785	10%	-20%
Jõgeva mk	2 885	2 945	2 875	60	-70	2%	-2%

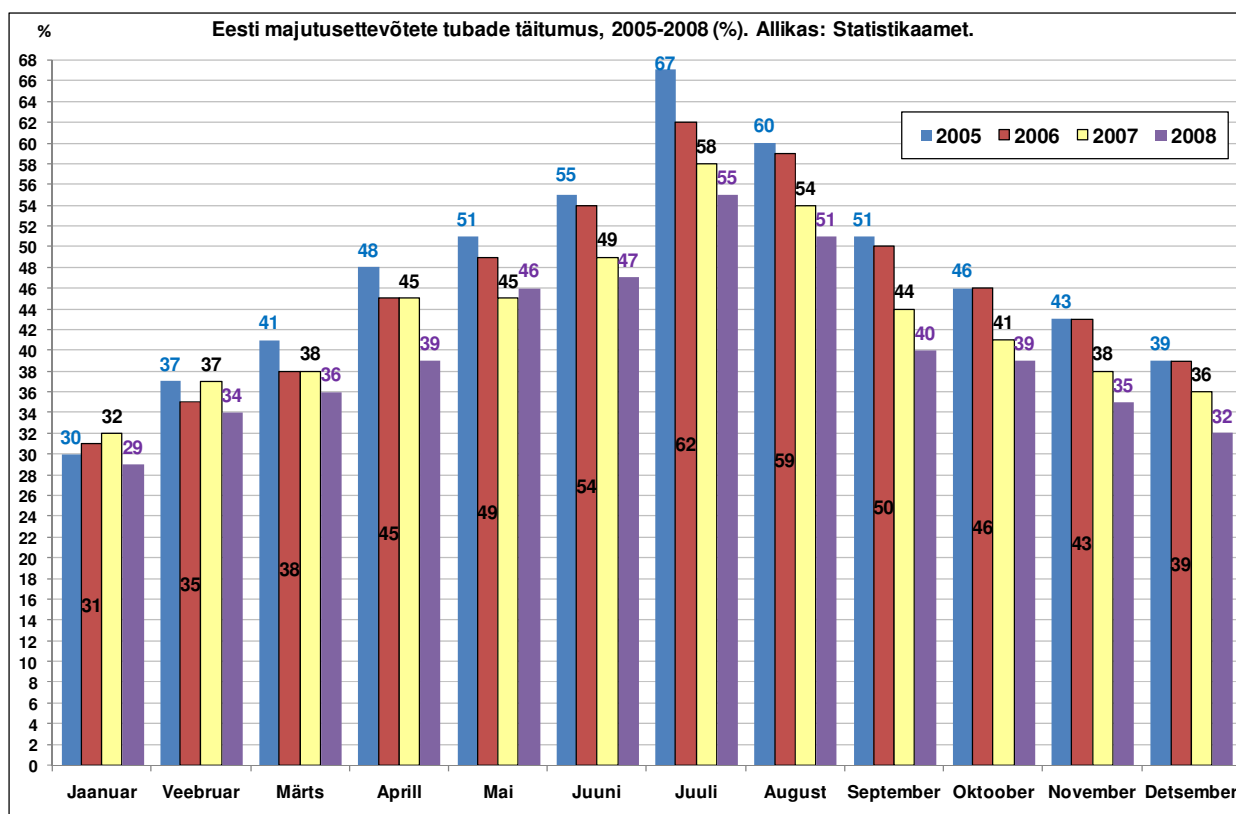
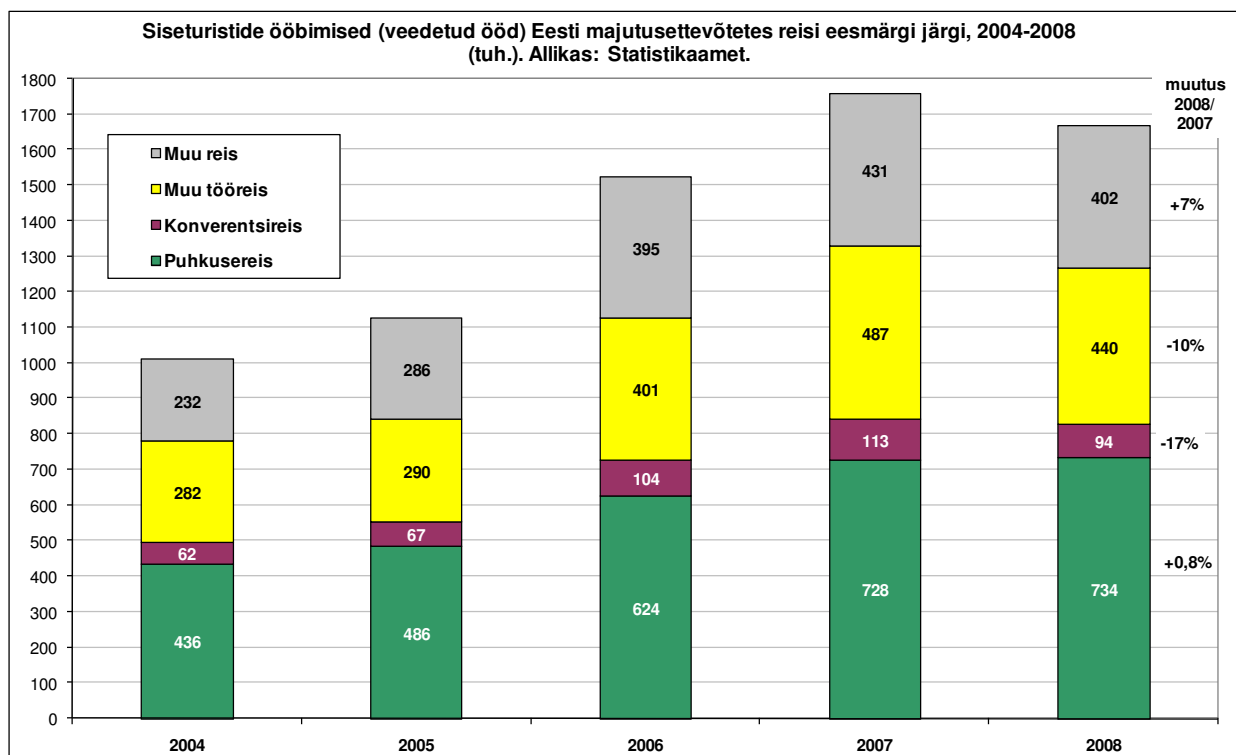
	Siseturistide ööbimised (veedetud ööd)			muutus			
	2006	2007	2008	2007/06	2008/07	2007/06	2008/07
Kogu Eesti	1 522 963	1 759 045	1 669 550	236 082	-89 495	16%	-5%
Tallinn	289 230	324 648	284 709	35 418	-39 939	12%	-12%
Ida-Viru mk	157 947	191 747	184 026	33 800	-7 721	21%	-4%
Pärnu linn	159 474	193 513	176 748	34 039	-16 765	21%	-9%
Saare mk	121 882	141 670	138 621	19 788	-3 049	16%	-2%
Valga mk	154 541	146 927	131 404	-7 614	-15 523	-5%	-11%
Tartu linn	97 373	107 836	125 693	10 463	17 857	11%	17%
Harju mk	77 607	116 142	103 067	38 535	-13 075	50%	-11%
Lääne-Viru mk	82 239	89 508	92 419	7 269	2 911	9%	3%
Põlva mk	89 159	89 818	89 252	659	-566	1%	-1%
Võru mk	72 540	84 288	75 346	11 748	-8 942	16%	-11%
Lääne mk	54 302	79 777	63 232	25 475	-16 545	47%	-21%
Pärnu mk	49 987	45 396	48 006	-4 591	2 610	-9%	6%
Viljandi mk	34 845	47 406	45 750	12 561	-1 656	36%	-3%
Tartu mk	22 628	24 246	30 841	1 618	6 595	7%	27%
Hiiu mk	20 752	27 981	26 453	7 229	-1 528	35%	-5%
Jõgeva mk	16 115	28 149	22 666	12 034	-5 483	75%	-19%
Rapla mk	10 849	7 848	18 172	-3 001	10 324	-28%	132%
Järva mk	11 493	12 145	13 145	652	1 000	6%	8%

Koostanud: Piret Kallas, turismiuringute koordinaator
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse Turismiarenduskeskus

